

Medlem af Inatsisartut Suka K. Frederiksen, Siumut

Besvarelse af § 37 spørgsmål af den 22. januar 2015 (2015-016)

Kære Suka K. Frederiksen

Tak for de fremsendte spørgsmål omkring vaskerier. Nedenfor gengives spørgsmålene med besvarelsen umiddelbart efter.

Den 09. februar 2015
Sagsnr. 2015-110536
Dok. Nr. 1856174
Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 32 52 86
E-mail: isan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Agter Naalakkersuisut at tage initiativ til at opføre offentligt ejede vaskerier?

SVAR: Naalakkersuisut yder støtte til kommunerne til opførelse af servicehuse særligt i bygder. I servicehusene kan der indrettes vaskerier, som kommunerne driver. Hensynet er særligt her, at der ikke er rindende vand andre steder end i et servicehus, hvorfor det er vanskeligt at have vaskemaskiner i de private hjem, når vandet skal hentes.

I nogle af Selvstyrets boligafdelinger har der været offentligt tilgængelige vaskerier. Erfaringerne med disse vaskerier har været, at behovet har været faldende i takt med at husstandene i større grad har fået installeret vaskemaskiner i eget hjem.

Hvis et vaskeri giver underskud går det i princippet ud over huslejen, fordi alle udgifter i en boligafdeling skal afholdes af lejerne i boligafdelingen. Hvis vaskeprisen ikke dækker alle udgifterne og vaskeriet er offentligt åbent, betyder det at lejerne betaler for at andre af byens borgere vasker deres tøj. Der er ikke hjemmel til at pålægge lejere i Selvstyrets boliger, at de skal betale en højere husleje for at andre af byens borgere kan vaske tøj. Derfor har det været besluttet, at vaskerier i Selvstyrets udlejningsboliger, som giver underskud, skal tilbydes til kommunerne. Hvis kommunen ikke ønsker at overtage driften, skal vaskerier med underskud lukke.

I følge oplysninger fra INI, lige nu vaskerier følgende steder:
Paamiut, Maniitsoq, Qasigianguit og Ilulissat.

INI oplyser følgende priser for vask:

Paamiut: 30 kr. for en lille vask, 50 kr. for en stor vask, 50 kr. til tøjtørring

Maniitsoq: 20 kr. pr. vask og 20 kr. for 18 minutters tørretumbler

Qasigianguit og Ilulissat: 35 kr. pr. vask, 15 kr. for 15 minutters tørretumbler.

Ifølge oplysninger fra INI, er INI i dialog med Kommune Kujalleq, om at kommunen kan overtage driften af et nedlagt vaskeri.

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut
-/Maani

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2011-219-imut akissuteqaat Nanortalimmi pisortatigoortumik errorsisarfik

30. november 2011
Sagsnr. 2011-058007
Dok. Nr. 775109

Asasara Anders,

Postboks 909
3900 Nuuk

Nanortalimmi pisortatigoortumik errorsisarfiup amigaatigineqarnera pillugu allakkannut qujanaq. Inoqutigiit arlallit kuinnartumik imeqannginnerat, aammalu errorsisarfimmik atuisinnaannginnerat saaffiginnissutinni aallaavigaat.

Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Aamma pisortatigoortumik errorsisarfiup amigaatigineqarnera inuiaqatigiinni peqqissutsikkut pinaveersaartitsinerlut nappaatinillu akiuiniarnermut sunniuteqartoq innersuussutigaat, tamatumunngalu atatillugu pingaartumik sakiiallummik nappaateqartoqarnera innersuussutigalugu.

Nanortalimmi 2003-p kingorna sakiiallummik nappaateqartut ukiumut sisamaniit 15-it akornanni amerlassuseqartut paasineqartarput, 2010-mi amerlanerpaasimallutik (15-iullutik). Kalaallit Nunaanni sakiiallummik nappaateqarnerup errorsisarfimmillu atugassaqaarnissamik periarfissaqaarnerup imminnut ataqatigiinnerat toqqaannartumik misissuiffigineqarsimanngilaq. Taamatut misissuineq napparsimasut ikittuinnaat tunngavigalugit taamaallaat pisussaassaaq, amerlasuullu errorsiveqarmata tamanna kisitsisitigut paasissutissat assigiinngissutaannik qularnaatsumik takutitsisinnaassanngilaq.

Kisiannili ineqarnermi pissutsit eqqiluissuserlu nappaatinut tuniluuttunut, taakkunungalu ilanngullugu sakiiallummik pingaaruteqartorujussuusartut ilisimaneqarpoq. Nunani killerni nakorsaait atorlugit katsorsaasarnerup saqqummernissaa sioqqullugu sakiialluut annikillisinnaalereersimavoq, tassani ineqarnerup pitsaassusiata nerisaqaarnerullu pitsanngortinneqarnerat tunngavioorpiarsimalluni.

Allanguutini inuit peqqissusaannut pingaaruteqarnerpaasimasoq tassaavoq, "ineqarnermi pissutsinik pitsanngorsaaneq, iluarsaassisarneq nioqqutissallu nerisassat isumannaassusiat"¹. Aamma Kalaallit Nunaanni innuttaasut isumaginninnikkut atugarliornerusut akornanni TB-p eqquisinnaanera annertunerusarpoq. Inuit eqimattat akornanni uku eqqugaanissamut ulorianartorsiornerusutut isumaqarfigineqarput: inuit nunaqarfanni najugaqartut, aammalu imermik kuinnartumik atuisinnaanngitsut,

¹ Bjerregaard P: Kalaallit Nunaanni inuit peqqissusiat. Inussuk. Nunani issittuni ilisimatusarnermut nalunaarusiaq. Namminersorlutik Oqartussat 2004, qupp. 32

uffarfeqanngitsut kuutsittakkanillu perusuersartarfeqanngitsut, inuit suliffeqanngitsut aammalu inuit tupamik imigassamillu annertuumik atuisuusut².

Sakiilluutip tuniluunneranut – matumani eqqiluisaarnermut atassusiisinnaaneq eqqartorneqartillugu – inuit eqqiluisaarnerat pingaaruteqarnerpaasoq qularutigineqanngilaq. Sakiilluut amerlanertigut quersornikkut, assak quersorfigereerlugu assammissinikkut aammalu ataatsimut isigalugu qiseq aqutigalugu toqqaannartumik atuinikkut tuniluuttarpoq. Aamma qiseq panersimasoq tuniluuffiusarpoq, sakiilluutip bakteriaata panernini anigorsinnaammagu. Taamaattumik inuit eqqiluisaarsinnaanermut periarfissaqarluarnerat, perusuersartarfinni pissutsit pitsaasuunerat aammalu atortunik taakkuninnga atuisinnaaneq tuniluuttoqarnissaanut akiuiniarnermi pissarsiaqarnerpaaffiusussaapput.

Sakiilluutip bakteriaa aatsaat 72 gradini kissarnerusumiluunniit minutsini 15-ini unnassimaartikkaanni toqsinnaasoq ilisimaneqarpoq. Napparsimmavissuarni nappaatinik tuniluuttoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu atisat 70 grader C-ni minutsini 25-ni, imaluunniit 95 grader C-ni minutsini qulini erroneqartarnissaat WHO-miit inassutigineqarpoq. Tassalu errorsiviit nalinginnaasut atorneqarnerat tuniluuttoqarsinnaaneranut annikillititsisarpoq, kisiannili nungutsitsisinaanani.

Ilisimatitsissutigisinnaavara, Namminersorlutik Oqartussat Nanortalimmi errorsisarfiutiminik matusineranut errorsisarfiup amigartooruteqarfiunera – aammalu amigartoorutit ineqarnermut artukkiinerat – pissutaammat.

Taamaattumik errorsisarfirmi maskiinat 2010-mi kommunimut neqeroorutigineqarput, tassannaanniillu maskiinat 2010-mi tiguneqarput.

Sooq kommuni errorsisarfirmik ingerlatsinnginnersoq ilisimatinneqanngilanga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen

---

² Ladefoged et al. Risk factors for tuberculosis in Greenland: case-control study. Int J Tuberc Lung Dis 15(1):44-49)

INI oplyser også, at to vaskerier i Aasiaat er overdraget til private, et vaskeri i Uummannaq er overdraget til kommunen, et vaskeri i Ilulissat har været udlejet til kommunen, men er netop fraflyttet.

INI oplyser at have kendskab til, at kommunerne flere steder har oprettet vaskerier i bygder og flere byer, som eksempelvis Uummannaq og Qaanaaq.

Det kan således konstateres, at der er meget få vaskerier i boligafdelingerne tilbage, og at priserne er forholdsvis høje, fordi de afspejler de udgifter der er forbundet med at drive vaskerierne.

2. Hvis de ikke agter at tage initiativ til det, hvilke planer har Naalakkersuisut for at løse problemet med sanitære forhold?

SVAR: De sanitære forhold, herunder lokalplanmæssige forhold, er i høj grad et kommunalt anliggende. Dermed er det kommunerne, der lokalt har ansvaret for at vurdere, om der skal ske et løft i de sanitære forhold.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der tidligere har været rejst spørgsmål omkring vaskeri i Nanortalik. Da besvarelsen i høj grad belyser spørgsmål om sanitære forhold, vedlægges besvarelsen til daværende medlem af Inatsisartut, Anders Olsen, Siumut, til orientering.

Jeg håber hermed at have belyst de rejste spørgsmål på tilfredsstillende vis.

Med venlig hilsen

Knud Kristiansen

Bilag: 2011-219 Offentligt vaskeri i Nanortalik